

דְבָרֵי יִשְׂרָאֵל

גליון בי"ת 412

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ לְעֵינֵי הַצֶּאֱן

ערוך ע"י ישראל שלום דבורץ
בהוצאת מכון דברי יושר

פְּרֻשַׁת פִּינְחָס תְּשַׁפ"ד

שהתחדשו בעקבות שאלתן של
בנות צלפחד.

על פי כללי חלוקת הארץ
שקראנו בפרשה - מקבלי הנחלה
הם גברים ראשי המשפחות.

לצלפחד בן חפר נכדו של מנשה, לא
היו בנים - רק בנות, וצלפחד מת
במדבר לאחר שיצאו ממצרים.

בנותיו שלא התחתנו עדיין, באו
לפני משה וטענו שעל פי הכלל הזה,
משפחתו של אביהם תפסיד את
חלקה בארץ, ואכן השם הסכים עם
דבריהם, ומכיון שצדקניות היו, זכו
שעל ידם נאמרה פרשת דיני ירושה.

נלמד בפרשה על כך שמשה רבנו
חשב שהתרה הגזרה והוא יוכל
להכניס לארץ, אבל הקדוש ברוך הוא
אומר לו שהגזרה לא תתרו והוא לא
יוכל להכניס לארץ אלא רק לעלות
אל "הר העברים - הר נבו", ומשם
יראה את הארץ.

התורה מודיעה לנו את שבחו
של משה, כאשר ראה משה שהוא
לא יכנס לארץ, הוא מבקש מהשם
בדאגה לעתידו של עם ישראל -
שיבחר וימנה איש על העדה שינהיג
את העם אחרי פטירתו, ויכניסו
לארץ.

השם ענה לו, שישמך את יהושע בן
נון לפני אלעזר ולעיני בני ישראל,
וכך עשה משה בשמחה ובאהבה.

במחציתה השנייה של הפרשה
נקרא אלו קרבנות מקריבים בכל יום
ומועד, שבת וראש חודש, חגים
ורגלים - במהלך השנה, על גבי
המזבח לריח ניחוח להשם.

שבת שלום ומברך

מה בפרשה תמצית עיני הפרשה בשלוש פרושים ודרושים

מפני חביבותם של ישראל, למנות
את כל בני ישראל מבין עשרים שנה
ומעלה על ידי משה ואלעזר הכהן.

התורה מפרטת את משפחות כל
שבט ושבט, כשכל משפחה נוספים
האותיות ה"א בתחלה ויו"ד בסוף,
שהם אותיות שם השם, לעדות
השם שבני ישראל המה ולא התערב
בהם ובמשפחותיהם זר, ועל זה
אומר דוד המלך בתהלים "שבטי י-ה
עדות לישראל".

נקרא בפרשה על סדר וצורת
החלוקה של ארץ ישראל לשבטים.

לקראת הפניסה לארץ ישראל,
התורה קובעת את חלוקת הארץ
לפי גדל השבט, ככל שהשבט גדול
יותר כך חלקו בארץ גדול יותר,
והחלקה תתקיים על ידי גורל שעל
פיו ידעו איזה חלק השם נתן לכל
שבט.

לא כל השבטים חלקו בנחלת
הארץ, שבט לוי והכהנים לא חלקו
יחד עם שאר השבטים, אלא קבלו
ערים ושטחים מיוחדים למגורים
ללא שדות, פרדסים וכרמים.

מפני שלא חלקו יחד עם כל
ישראל על פן לא נמנו יחד עם שאר
השבטים, והם נמנו בפני עצמם, כל
הבנים מגיל חמש ומעלה, לעמת
שאר השבטים שנמנו מגיל עשרים
ומעלה.

בהמשך הפרשה נקרא על "בנות
צלפחד" ועל דיני ירושה ונחלה

ילדים יקרים וחביבים!

בסוף הפרשה הקודמת - בלק,
קראנו על מעשהו המיוחד של פינחס
בן אלעזר נכדו של אהרן הכהן
שהציל את עם ישראל על ידי שהרג
את החוטא ובכך נעצה המגפה.

בפרשה נלמד שהשם אומר
למשה שמעשהו של פינחס היה
מעשה טהור שנבע מתוך רצון לקדש
את שמו של השם בעולם ולמנוע
חלול השם, ואף היה מוכן לסכן את
עצמו לשם כך.

מאחר שמעשהו היה אמתי
וטהור ועל ידי זה הוא כפר על בני
ישראל כשמסר את נפשו למעשה
זה, על פן השם נתן לו שכר מיוחד -
ברית שלום וברית כהונה לדורות
עולם לו ולזרעו אחריו, אפילו שלפני
כן הוא לא היה כהן.

התורה מזכירה את שמות
החוטאים, זמרי בן סלוא מנשיאי
שבט שמעון, וכזבי בת צור שאביה
היה מראשי מדין וממשפחת
המלוכה של ארץ מדין, ואף על פי
שהם היו אנשים כל כך חשובים, לא
נמנע פינחס מלעשות את מעשהו
למנוע את חלול שמו הקדוש של
השם.

בעקבות שתפותם של מדין
בהחטאת בני ישראל, מצוה השם
את משה לצרור את המדיינים
ולהכות אותם, על דבר זה שהם
צוררים את ישראל ומתנגלים להם
במעשי גזלות כפי להעבידם מתורת
השם ומדת יהודית, על המלחמה
במדין נקרא בשבת הבאה בפרשת
מטות.

כאמור בפרשה הקודמת, פגעה
מגפה בעם ישראל, ועל פן צוה השם

זהירות! רוצח המונים

הנאה ומכשרון הדבור של הנואם המכשור.

התכעס המשגיח והטיח בפניהם: אתם יודעים למה אתם דומים? לאדם מישראל שנראה דלוקה נופלת בארון הקדש, והאש אוהזת בספרי התורה.

באותו רגע חפץ האיש לעשן סיגריה, אך לא היה לו אש, נראה לכם שאל המשגיח כי יתכן שיירחיב האיש ברגע זה להתכופף אל השלהבת ולהצית בה סיגריה, בכדי לספק את יצר הנאת העשון שתקפו באותו רגע?

כך אתם כדי לספק את הנאתכם הרגעית מכשרון נאום ומשחק אתם מוכנים לשרוף את נשמותיכם באש הכפירה.

דעת המשגיח דעת תורה, היתה כי אין שום מטרה שתתיר לאיש המאמין לשמע דברי כפירה ומתוך משלו הנורא נכר כמה חמור הענין.

כבר בספר שיחותיו אור יהל אנו רואים את התייחסותו הנוקבת להתרחק מכל דבר ודובר שריח כפירה עלול להגיע ממנו.

נבדק את עצמנו אומר המשגיח, נצטר לעצמנו מה היתה תגובתנו למראה רוצח מפרסם המהלך חפשי ברחוב, ולא זו בלבד, אלא גם מכבדים ומנשאים אותו ומשבחים אותו על מעשיו.

ללא ספק שאל מול תופעה כזו היינו מתמלאים כעס וחלחלה.

אבל מה היה קורה אם במקום הרוצח הנזכר נפגש בכותב מפרסם של מאמרים או ידיעות

התקופה שבה ראש הישיבה של שטוצ'ין והמשגיח של ישיבת חברון רבי יהודה ליב חסמן זצ"ל היה משגיח בישיבת חברון בירושלים היתה עמוסה בשנויים משמעותיים בחיי היהודים שגרו בארץ ישראל באותה העת.

עוכרי ישראל ראשי ואנשי הצינונות והמסתפחים אליהם נסו בכל דרך להטות את לב הצבור לסטות מדרך התורה אל דרכם הקלוקלת, לשם כך הקדישו משאבים רבים כדי לשכנע בתעמולה ובפרסום ובחרו בנואמים מכשורים, מלהיבי קהל ומחדדי מסרים כשהם מקהילים אספות בכל מקום..

רבים העריצו את הנואמים המכשורים וגם בקרב הצבור שלא נטה מדרך התורה היו כאלו שהתפעלו מכשרון הנאום של נואמים שונים גם אם דבריהם ודעתם מנגדות לדרך התורה.

ולצערנו העצום פעלות אלו הצליחו בידם של עוקרי התורה ומצוותיה ולא מעטים נפלו ברשת קסמי הנואמים ונאומיהם, נכשלו וסטו מדרך התורה רח"ל.

בספר מרביצי תורה ומוסר מספר כי ארע פעם אחת שהלכו תלמידים אחדים מן הישיבה לאספה כזאת להאזין לדבריו של אחד הנואמים המפרסמים באותה תקופה, למרות שדבריו מנגדים היו ליסודות התורה. כשנודע הדבר למשגיח, הוא שלח לקרא לאותם הבחורים ושאלם כיצד הרהיבו עז בנופשם ללכת לשמע דברי כפירה.

התלמידים השיבו, כי תכן הנאום לא ענין אותם, והם אף לא קלטו אותו וכלל לא הקשיבו לתכן הדברים, אלא כל מה שהם בסך הכל רצו להנות מהסגנון

ודבריו ומאמרו שזורים דברי כפירה וסלוף התורה, האם היינו מסתייגים ממנו כמו מהרוצח, או שאפלו היינו מתכבדים קצת בעינינו ש"זכינו..."

את התשובה למבחן גם אמר המשגיח, מתוך המבט התורני של "קשה המחטיאו יותר מההורגו", הרי אותו רוצח נפשות – הדובר ומפרסם דברי כפירה – רוצח הנפש, לא רק שחמרת מעשהו עצומה, אלא גם כמות הנפשות שהוא רצח וירצח היא גדולה – והרי הוא מתאר בתאר המפקפק "רוצח המונים", לא רק היום הוא רוצח, אלא כל עוד שיקראו את מאמריו הוא ממשיך בפעולות הרצח שלו – עד עולם, ויחד עם זה גם פעלת הרצח שלו גדולה יותר מרוצח גופים, שכן הרוצח את הנפש גורם לאדם שהחטיא שימות טרם זמנו בעולם הזה וגם ימות מהעולם הבא, לעמת הרוצח את הגוף לא המיתו מן העולם הבא.

את הדברים אמר בהתייחסו למה שנאמר בפרשתנו כי צררים הם לכם בנבליהם אשר על זה אמרו חז"ל המחטיא את חברו קשה מן ההורגו.

בספר מרביצי תורה ומוסר מובא ספור נוסף בענין זה. אחרי מותו של משורר חלוני מפרסם, נשא המשגיח שיחה בישיבת "חברון" וכך אמר: יש כמה סוגי רוצחים, זה חמור מזה: יש רוצח בשגגה ויש רוצח במזיד, יש רוצח את היחיד ויש רוצח רבים וגם רוצח המונים.

אולם כל אלה כיון שמתים נפסקו מעשיהם הנפשעים, מה שאין כן בסוג מיחד של רוצחי נפשות, שהם כלים ורציחתם אינה כלה.